

מהתיקון הדף היומי

בס"ד | פנינים מתוך שיעורי הדף היומי של הרה"ג אברהם ישעיהו קובלסקי שליט"א

יומא דהילולא קדישא

לכבוד יום ל"ג בעומר, יומא דהילולא של התנא האלקי רבי שמעון בר יוחאי, נביא כמא כנה עובדות מופלאות על ההילולא במירוץ:

הרב חיד"א זצ"ל כותב בספר עבודת הקודש מורה באצבע: "יום ל"ג לעומר ירבה שמחה לכבוד רשב"י זכותו יגן עלינו, כי הוא יומא דהילולא דיליה, ונדע שרצונו הוא שישמחו ביום זה, כידוע ממעשה מהר"א הלוי זלה"ה ומעשים אחרים אשר שמענו ונדעם מפום רבנו קדישי. ויש מי שנהג לעשות לימוד בליל ל"ג לעומר בי עשרה ללמוד שבחי רשב"י המפורזים בזהר ואדרא זוטא, והוא מנהג יפה".

וכך כותב הגאון רבי שמואל הלר זצוק"ל הגאב"ד בעיר צפת בסוף ספרו כבוד מלכים וז"ל: "כי בילדותי שמעתי פה מקשישאי רבני הספרדים אשר אבותם ראו וסיפרו להם, כי הרה"ק רבי חיים בן עטר זי"ע היה פעם אחת בהילולא פה עיה"ק צפת, וכשעלה אל למירון הגיע לתחתית ההר שעולים משם אל המקדש, ירד מהחמור והיה עולה על ידיו ועל רגליו, וכל הדרך היה כונה כבהמה וצועק, ויכן אכל השפל כנס למקום אש להבת שלהבת, קודשא בריך הוא וכל פמליא של מעלה הכא וכל נשמות הצדיקים שמה, ובעת ההילולא היה שמח שמחה גדולה", עיי"ש.

סיפר כ"ק מרן האדמו"ר מתולדות אהרן זצוק"ל: ל"ג בעומר האחרון קודם הסתלקותו של זקני הגר"ש העליר זצוק"ל [–היינו כחצי שנה קודם הסתלקותו] חל ביום ו', וירדו אז גשמים, והוא עצמו היה אז חלש מאוד (הוא היה אז בן 98 שנים...), ולכן הוא אמר למקורביו שהשנה הוא אינו נוסע למירון כי הוא חלש מאוד.

בחצות לילה הוא קם וביקש שיביאו לו חמור כי ברצונו לנסוע למירון. כששמע זאת בנו שאל אותו: אבא, הלא אמרת שאינך נוסע, וגם בחוץ גשום מאוד, איך תיסע?

נענה הגר"ש העליר ואמר: "מה אעשה? ראיתי בחלום שקראו לפני את הפסוק "אשר לא יעלה אל בית ה' יחרם כל רכושו"..."

[לשון הפסוק (עזרא ג, n-2) כך הוא: וַיַּעֲבִירוּ קוֹל בַּיהוָה וַיְרוּשָׁלַם לְכָל בְּנֵי הַגּוֹלָה לְהַקְבִץ יְרוּשָׁלַם. וְכָל אֲשֶׁר לֹא יָבֹא לְשִׁלְשֵׁת הַיָּמִים פְּעֻצַת הַשְּׂרִידִם וְהַזְקֵנִים יִחָרֵם כָּל רְכוּשׁוֹ וְגו'.]

ידוע הסיפור על האסון הנורא ל"ע שקרה במירון בל"ג בעומר בשנת תרע"א, שמגודל הדחק התמוטט גדר המעקה

נענה הרה"ק ואמר: "אם יחליטו כל גדולי הדור יחדיו בעצה אחת כי משיח חייב לבוא ביום פלוני ובשעה פלונית, ובאותו יום אכן יצאו כלל ישראל לקראת המשיח כאשר כולם לבושים בבגדי שבת, אז מבטיח אני לכם כי אכן המשיח בוא יבוא! ואם תשאלוני מדוע אין גדולי הדור עושים זאת? אף אני אשיב לכם, כי דבר כזה שייכנימו גדולי הדור כולם יחד על יום מסויים ושעה מסויימת – זה יקרה אך ורק ביום שהמשיח יבוא..."

קדושת המקום בו חידש הצדיק דברי תורה

לכל אלה שאינם יכולים לנסוע השנה למירון, ורוצים להתדבק ולהתקשר באורו של התנא האלקי רבי שמעון בר יוחאי על ידי לימוד בתורתו (ראה במכתבו של הגאון בעל חיי הלוי שליט"א המופיע בגליין זה), נעתיק את דברי הזוהר הקדוש בפרשת פנחס המדברים אודות קדושת המקום שהתנא הקדוש ישב שם וחיידש שם את דברי תורתו, ולאחר מכן נסביר את הדברים.

אתא ההוא טולא ויתבי ונשיק ליה, שמעו חד קלא דהוה אמו, פנון אתר פנון אתר לרבי פנחס בן יאיר דאיהו גבייכו, דתנינן דכל אתר דצדיקא אתחדש ביה מילי דאורייתא, כד איהו בהאי עלמא פקדי להאי אתר ואתי ליה לגביה, וכל שכן כד שראן בנוויה צדיקייא אחריו, לחדתא בהאי אתר דאמרינן מילי דאורייתא, כגונא דא דהוה אתי רבי פנחס בן יאיר למפקד לאתריה ואשכח אלון צדיקא מחדתינן מילין דאורייתא ואתחדש כדמלקדמין ההוא מלה דרבי פנחס בן יאיר קמיה. עד כאן לשון הזוהר הקדוש בפרשת פנחס.

וכעת נסביר בס"ד את דברי הזוהר על פי הפירוש הנפלא 'מתוק מדבש'.

בא אותו הצל שהיה מלובש בו נשמת רבי פנחס בן יאיר, וישב ונישק את רבי יוסי. שמעו קול אחד שהיה אומר, פנו מקום פנו מקום רבי פנחס בן יאיר שהוא נמצא אצלכם, שנשמתו מלובשת בצל ההוא, כי למדנו שבכל מקום שהצדיק מחדש בו דברי תורה, המקום ההוא מקבל קדושה ומתקדש בלי ספק על ידי הארת נשמת הצדיק המאירה שם. ולכן כשהצדיק הוא כבר בעולם העליון הוא פוקד ומבקר את אותו המקום ובה לשם, [דהיינו כשנשמת הצדיק מתגברת בקדושתה בזמנים ידועים אז היא פוקדת בקדושתה כל אותם המקומות שנתקדשו על ידו, כי ניצוץ נשמתו בא שם לחדש אורו מזמן לזמן], וכל שכן כשנמצאים בו צדיקים אחרים, מתחדשים הנשמות במקום ההוא שאומרים שם דברי תורה, [כי אז מצאה הקדושה דהשתא את הקדושה הקודמת ומאירות זו לזו, ועל ידי זה תתעורר נשמת הצדיק שכבר נסתלקה לעולמה והיא מאירה שם, ואם יהיה ממש מימרא של אותו הצדיק אז יוסיף הענין קדושה על קדושה ונשמת הצדיק תרוץ אל מקום חידושה]. כעין זה היה כאן, שבא רבי פנחס בן יאיר לבקר את מקומו, ומצא את אלה הצדיקים מחדשים שם דברי תורה, ועל ידי חידושי התורה שהיו מחדשים ודברי התורה שאמר רבי פנחס בן יאיר מקודם נתחדש לפניו כבתחילה.

איך מתפללים על חולים

מנהג ישראל שכשמתפללים על חולה מזכירים את שמו ושם אמו. ולכאורה מה מקור מנהג זה שמזכירים דווקא את שם אמו, ולא את שם אביו כמו למשל כשקוראים לתורה?

אמר על כך כ"ק מרן האדמו"ר רבי ישראל מטשורטקוב זצוק"ל שיש ראייה למנהגנו מהגמרא בשבת (דף ס"ז ע"ב) שנלמד השבוע בדף היומי. הגמרא אומרת: "אָמַר אַבְי, אֲמַרְהָ לִי אִם, קָל מַנְיִי בְּשֵׁמָא דְאִמָּא". ופירש רש"י: "כל מנייני – כל לחישות וכו', בשמא דאימא – פלוני בן פלונית".

איך אפשר לשכוח משבת

השבוע נלמד במשנה (שבת דף ס"ז ע"ב): **כָּל דָּוָל אֲמָרוּ בְּשַׁבָּת, כָּל הַשׁוֹכֵחַ עֵקֶר שַׁבָּת וכו'.**

מסופר על כך מרן האדמו"ר בעל האמרי חיים מוויז'ניץ זצוק"ל שהיה יושב ולומד בקול רם עד שנשמע מחוץ לחדרו. פעם בלמדו משנה זו, שמעוהו מתבטא בתמיחה: "השוכח עיקר שבת? איך זה יתכן שיהודי ישכח לגמרי משבת?!" הוא נשאר מהורהר, ולאחר רגע שאל שוב בכאב: "איך יתכן דבר כזה?! השוכח עיקר שבת?!"

אם יחליטו
כל גדולי הדור
יחדיו בעצה
אחת כי משיח
חייב לבוא

מהו הכלל הגדול

פעם נכנס יהודי אחד בארץ ישראל לכ"ק מרן האדמו"ר רבי אהרן מבעלזא זצוק"ל, ואמר שהוא רוצה לנסוע לגור באמריקה, והוא מבקש את הסכמת הרבי. שאל אותו הרבי: מדוע אתה רוצה לעבור לאמריקה? ענה היהודי: איני מסוגל לראות את חילולי השבת פה בארץ.

הרבי שהיה ידוע כמליץ יושר על כל יהודי באשר הוא ולא היה מסוגל לשמוע דבר רע על שום יהודי, נענה מיד ואמר: תמיד הייתי תמה למה אומרת המשנה "כלל גדול אמרו בשבת כל השוכח עיקר שבת וכו'". וכי זהו כלל גדול?! אלא מאי, המשנה אומרת לנו שאם רואים אצל יהודי חילול שבת צריך לומר שכנראה הוא פשוט שכח עיקר שבת. זוהי הכוונה "כלל גדול אמרו בשבת", זהו כלל גדול וחשוב לומר בשבת "כל השוכח עיקר שבת" וכו'...

כשכל גדולי הדור יחליטו יחד להביא את המשיח

סיפר כ"ק מרן האדמו"ר מטאלנא שליט"א:

פעם ישב הרה"ק רבי דוד מטאלנא זצוק"ל עם חסידים, ונסובה השיחה על ביאת המשיח ועל הגלות הארוכה.

מיני מתיקה

יש וורט ידוע מאור שבעת הימים מרן הבעל שם טוב הקדוש ז"ע על הפסוק בפרשת נצבים: "אם יהיה נדחך בקצה השמים משם יקבצך ה' אלוקיך ומשם יקחך". אומר הבעל שם טוב, 'משם' – דווקא משם, לפעמים יהודי זוכה להארה שמיימת דווקא במצב הכי קשה שלו, כשהוא מרגיש הכי נדח, בקצה השמים, משם יקבצך ה' אלוקיך.

אם נתבונן בהליכות חייו של התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי נקבל חיזוק עצום בענין זה. דווקא כשהוא היה בבידוד, נדרף על ידי הקיסר, מתחבא במערה מחשש שיהרגוהו, דווקא שם זכה התנא הקדוש לאור האלוקי, שם הוא חיבר את ספר הזוהר הקדוש, אשר בזכותו נצא מהגלות, וכלשונו הקדוש (רעיא מהימנא פרשת נשא דף קכד ע"ב): "בגין דעתידין ישראל למטעם מאילנא דחיי, דאיהו האי ספר הזוהר, יקפון ביה מן גלותא ברחמי" – ומפני שעתידים ישראל לטעום מעץ החיים שהוא ספר הזוהר הזה, יצאו על ידו מן הגלות ברחמים. וכך אנו שרים בזמר הידוע 'בר יוחאי: "במערות צורים שְׁעַמְדָּת, שֶׁם קָנִית הוֹדָךְ וְהַדְרָךְ".

נזכור זאת היטב, כשאנו נמצאים בגלות הדעת, כל אחד עם הפקעאלע שלו, שמשם, דווקא משם, יכול לצאת אור גדול שיאיר את כל העולם.

שעל גג הציון, וניספו הרבה אנשים מפאת המפולת, ונקברו שם במירון, בקרבת מקום לציון. בין ציבור הרוקדים היה שם גם כ"ק האדמו"ר רבי דוד'ל מלעלוב צוק"ל, ומיד כאשר התחיל המעקה לקרוס, הכריז הרבי "מאן דבעי חיי שיאחזו בבגדיו!", ואכן העומדים סביבו אחזו בו וניצלו בזכותו.

מספרים, שלפני שאירעה המפולת הגיע בין החוגגים איש אחד לבוש בבגדי בני המקום הישמעאלים וחבוש מצנפת אדומה, נכנס למעגלי הרוקדים, ורקד עם כל אחד בנפרד. היו שהתרצו ורקדו איתו, והיו שחסו על כבודם ומיאנו לרקוד עם יהודי כזה. לאחר המהומה נמצא מי ששם לב כי מי שרקד עם הדמות המופלאה לא ניזוק כלל, והיו שהסיקו מכך שהדמות היתה לא אחר מאשר הרשב"י עצמו...

אליבא דהלכתא - שאלות בהלכה בסוגיות הדף היומי

בגמרא במסכת שבת (דף ס"א) מבואר שנועלים נעל ימין תחילה ואחר כך נעל שמאל וכשקושרים קושרים נעל שמאל תחילה ואחר כך ימין. ורצינו לשאול כמה שאלות:

- א. מה הדין בסנדלים הנסגרים על ידי מחט הנתתבת ברצועה או נעליים הנסגרים על ידי סקוטש, האם גם בהם יש לקשור תחילה של שמאל?
- ב. מה הדין בחסידים הקושרים את מכנסיהם האם גם שם יש לקשור שמאל תחילה או לא?
- ג. ובהזדמנות זו רצינו להוסיף לשאול לקראת יומא דהילולא של התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי:
- ד. איך אפשר להתקשר לרבי שמעון כל שנה, ובפרט השנה שאי אפשר להגיע לציון הקדוש?

תשובה שנתקבלה מאת הגאון המאור הגדול לממשלת התורה וההוראה מרן בעל חיי הלוי הרב יוחנן וואזנער שליט"א:

כבוד ידידי הרב הגאון המזכה את הרבים **רבי אברהם ישעיהו קובלסקי שליט"א**

קיבלתי השאלות לנכון. ומה ששאל מעלת כבודו מה הדין בסנדלים הנסגרים על ידי מחט הנתחבת ברצועה או נעליים הנסגרים על ידי סקוטש האם גם בהם יש לקשור תחילה של שמאל, וכן מה הדין בחסידים הקושרים את מכנסיהם האם גם שם יש לקשור שמאל תחילה או לא? – הנני בזה להעתיק מה שכתבנו בחיי **הלוי** (ח"י ס"ב ב' אות ט') דלמעשה יש לנהוג כן בכל הבגדים, ויש שכתבו דיש לנהוג כן אפילו לא בקשירה ממש רק גם בחיבורים של קרסים וכפתורים וכדומה. עיי"ש.

ומה ששאל מעלת כבודו אודות הנוסע כל שנה למירון אם הוא צריך לעשות התרת נדרים – נראה דאין צריך להתיר הנדר, עי' מה שכתבנו בחיי **הלוי** (ח"ד ס"ב ע' אות י"ד), ובמקום דוחק יכולים להקל. וראיתי שכן הסכים בשו"ת חתן סופר ושו"ת מהר"ש ענגל, וכן שמעתי להלכה ממורי ש"ב הגר"ש וואזנער זצ"ל שכן נקטינן להלכה במנהגי מצוה.

ומה ששאל מעלת כבודו איך אפשר להתקשר לרבי שמעון, בפרט השנה שאי אפשר להגיע לציון הקדוש – הנה ידוע **מהבעש"ט הק' ז"ע** שבמקום המחשבה שם הוא האדם, והבן. אמנם בנוסף לזה אפשר להתקשר על ידי אמירת פרקי תהילים ולימוד בספר הזוהר הקדוש והדלקת נר לעילוי נשמתו. וה' יעזור שנוזה במהרה לביאת המשיח ולבנין בית המקדש ונשמח עם התנא אלוקי רשב"י ז"ע.

ידידכם, **יוחנן הלוי וואזנער**

תורתו מגן לנו היא מאירת עינינו הוא ימליץ טוב בעדנו, אדונינו פר יוחאי

מקולמוסם של הקוראים

ב'טיש' אצל מרן **הבאר יעקב מנדבורנה** זצוק"ל בשיר 'קה אכסוף'. היה שוה לי לבוא ממרחק (כי למדתי בישיבה בפונבז') לראות צדיק בוער באש השבת...

אני קרוב משפחה של ראש ישיבת 'באר יעקב' גאון ישראל מרן **רבי משה שמואל שפירא** זצוק"ל, אשר מי ששמע אותו לשיר 'אמר אבי' זכה לעולם הבא בעולם הזה! שלא נדבר מי שזכה לשמוע את השיעורים שלו...

שנוזה שהתורה הקדושה תהיה השירה שלנו, ובודאי ששירה של השקלא וטריא בגמרא מסייע לזכור.

בברכת הצלחה בהפצת התורה

י. שפירא

לכבוד מזכה הרבים מחיה את התורה ולומדיה, יין בן יין, בנו של הצדיק הנודע **רבי שמואל צבי זצוק"ל**, בעל מתיקות הדף היומי הגאון **הרב אברהם ישעיהו קובלסקי שליט"א**

בגליון מספר 14 פרשת אחרי מות קדושים פרסמתם מכתב אודות לימוד בניגון, ורציתי לכתוב לכם בענין.

אני גר בסוף בני ברק ליד נדבורנה ברחוב מינץ, ולא אשכח איך מור אביכם בער

מאוצרות הפרשה

ה' לי לא אירא מה יעשה לי אדם (תהלים קיח, ו). איש אחד נכנס אל הרה"ק **רבי שמואל מקאמינקא זצוק"ל** [תלמיד הרה"ק הרבי רבי ברוך ממעזבוז' והרה"ק מאפטא זצוק"ל, יומא דהילולא שלו ביום י' אייר] והתאונן שהוא מפחד מאוד מיהודי הרוצה לשכור את החנות שלו שהוא יושב בה כבר כמה שנים.

השיב לו הרה"ק רבי שמואל: ממה נפשך, **ה' לי** – אם אני בוטח בשם ואני ירא ממנו יתברך, **לא אירא** – אזי בוודאי אין לי מה לפחד משום אדם, כי **מה יעשה לי אדם**. ואם חס ושלום **ה' לי לא אירא** – אם לא יראים ח"ו מפניו יתברך, אם כן כל שכן **מה יעשה לי אדם** – כי מי שאינו מפחד מהשם יתברך בוודאי אינו צריך לפחד מבשר ודם...

נקודה למחשבה:

קודם שהצטרף הרה"ק הרבי רבי שמעלקא מניקלשבורג זצוק"ל לעדת החסידים, היה נוהג לסגף את עצמו בתעניות וסיוגופים. לאחר שחזר מנסיעתו הראשונה למגיד הגדול ממעזריטש, שאלוהו מכריו: "מה למדת אצל החסידים?". ענה להם הרבי רבי שמעלקא: "עד עתה לימדתי את גופי איך עליו לסבול את נשמתו, אך שם הבנתי שעלי ללמד את נשמתו איך לסבול את גופי..."

לשמיעת שיעורי הרה"ג אברהם ישעיהו קובלסקי בקול הלשון חייג: 073-295-1340 | לקבלת העלון בדוא"ל: a0548470661@gmail.com

לתרומות, להנצחות ולכל ענין אחר בנוגע לגליון: 054-847-0661